

er höfðuð hefur verið í málinu. Herra amtmaðurinn hefur athugað þar við, að nauðsynlegt sje að byggja að öllu leyti á aðgjörðum hjeradsdómarans, með því að málinu hefur eigi verið skotið til æðri rjettar en dómari þessi hafi álitid það nauðsynlegt þegar í byrjun málsins, og áður en gagnstefna kom fram, að kveðja meðdóms- og áreiðarmenn, og hafi aðalsækjandi, þó það sjáist ekki beinlínis af aðalstefnunni, að hann hafi sjálfur heimtað þetta eða samþykkt það, hvað öðru líður, ekki mótmælt því undir málinu, og virðist því kostnaðurinn er leitt hefur af þessari skipun meðdóms- og áreiðarmanna enganveginn geta álitist aðalsækjanda óviðkomandi.

Með því að jeg verð að fallast á þessa skoðun herra amtmannsins að því, er snertir hina tilkvöddu meðdómsmenn, verða mótmæli kærands gegn atvridunum 2. e. og 6. b., er bæði geta um rjettargjörðir, er viðkoma aðalsókninni, og framkvæmdar hafa verið samkvæmt beiðni aðalsækjanda, og honum því, þar sem málskostnaðurinn hefur fallid niður, ber að borga, eigi tekin til greina.

Hvað þar á móti viðvikur áreiðargjörð þeirri, er farið hefur fram undir málinu, þá hefur henni ekki, þó hennar sje getid í aðalstefnunni, verið framfylgt samkvæmt þessari stefnu, en þar á móti samkvæmt beiðni gagnstefnanda, og stefnu þeirri, er hann hefur tekið út, og verða því gjöldin við þessa gjörð aðalsækjandanum óviðkomandi; og upphæðir þær, er getur um í reikningsatvridunum 3 a, b, og d, að upphæð alls 2 rd. 24 sk. eða 4 kr. 50 aura, er antið hefur úrskurðað, að kærandinn skuli greiða, falla þessvegna burt.

Samkvæmt þessu skal upphæð reiknings þess, sem antið hefur úrskurðað 7. maí þ. á., að skuli vera 23 rd. 12 sk, eða 46 kr. 25 aura, færð niður til 20 rd. 84 sk., eða 41 kr. 75 aur.

Þetta er hjer með tjáð herra amtmanninum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda. Fylgiskjölin endursendast.

Brjef landshöfðingja (til stiptsyfirvaldanna).

82
31sta
oktbr.

Með þóknanlegu brjefi 6. f. m. hafa stiptsyfirvöldin sent mjer brjef prestsins í Suðurdala þingum sjera Jakobs Guðmundssonar, er skýrir frá, að nokkrir af sóknarmönnum hans hafi skorast undan að gjalda ljóstoll til hlutaðeigandi kirkju, sökum óvissunnar um, hverjir að lögum sjeu skyldir að svara því gjaldi, og hafa stiptsyfirvöldin, næst því að vísa til úrskurðar, er þau 15. maí 1871¹ hafa fellt um sömu fyrirspurn frá nefndum presti með skýrskotun til, að reglur þær, sem um þetta gildi, sjeu að finna í allrahæstum úrskurði frá 21. maí 1817, skotið því til min, hvort ekki muni rjettast, er hlutaðeigendur ekki vilji una við þetta svar, að leita úrgreiðslu dómstólanna um spurningu þessa.

Jeg skal af þessu tilefni biðja hin heiðruðu stiptsyfirvöld að tjá prestinum sjera Jakob Guðmundssyni að ef nokkur af þeim, sem skylt er að greiða ljóstoll samkvæmt nefndu allrahæstu konungsbrjefi, skorist undan að gegna þeirri skyldu, geti hann leitað dómara aðgjörða um spurninguna, annaðhvort eptir reglunum í opnu brjefi 2. apr. 1841, eða með því að lögsækja hlutaðeiganda eða hlutaðeigendur, og að hann eigi von á að öðlast gjafsókn til þvilikrar málshöfðunar.

1) Í nefndum stiptsyfirvalda úrskurði segir meðal annars svo: „Í því efni er ræglugjörð 17. júli 1782 hið gildandi lagabod og ljóstollsgreiðslan því ekki bundin við tíund, og þar af leiðir þá, að allir, sem hafa sitt eigið bœrðhald og halda hjú eigi eptir tjedri ræglugjörð að borga heilan ljóstoll, en húsmenn, svo sem hjón, er ekkert vinnufólk hafa, borgi að eins hálfan ljóstoll, þó þessir höldur ekkert tíundi. Einhleypir menn, sem ekkert tíunda, greiða ekki ljóstoll, en tíundi þeir 60 álnir, þá skulu þeir eptir kgsbr. 21. maí 1817 borga hálfanljóstoll“.

Hinn 3. desbr. 1875.